

Идеен проект за изграждане на ново средство за настаняване

I. Проучване на пазара и обосновка на избора на място

Идейният проект има за цел изграждане на средство за настаняване, предлагащо алтернативен туризъм, в местността Дамбалъ, в района на град Момчилград, област Кърджали.

Този тип туризъм може да се определи като „съвкупност от устойчиви туристически форми и практики, които са насочени едновременно към задоволяване на индивидуалните интереси и потребности на туриста и към съхраняване на местната природа и култура“¹. Акцентът при алтернативния туризъм пада върху досега със „съхранената природна среда, автентичната атмосфера и кухня и запазените традиции“². Той представлява алтернатива на масовия туризъм и се предлага под формата на туристически пакети или отделни туристически услуги (селски, здравен, спортен и екотуризъм).

Новата сграда, в която търговското дружество ще инвестира, ще представлява съвременен триетажен хотел и механа, предлагаща ястия от националната българска и гръцка кухня. Допълнително през цялата година ще бъдат организирани различни форми на планински, екологичен и исторически туризъм. Местността има потенциал да се превърне в силен притегателен център на туристи предимно от България и Гърция. Основания за това са все още сравнително ниските цени на земята и възможностите за развитие на различни форми на туризъм в региона. Има отлични условия за отглеждане на лозови насаждения с висока продуктивност и качество. От огромно значение е и фактът, че община Момчилград силно подкрепя развитието на туристическа дейност на своята територия.

---

¹ Левков, К., Алтернативни видове туризъм. Артграф, С., 2013, с. 19

² Българска асоциация по алтернативен туризъм, <http://www.baabg.org/alternativen-turizym/5/>

1. Природна система

Момчилград се намира в Южна България, област Кърджали, административен център на Община Момчилград. Градът е на 15 км. от Кърджали и на 41 км.от ГКПП Маказа - Нимфея. Разположен е в югоизточната част на Източните Родопи, покрай река Върбица и е втори по население в областта след областния център Кърджали. Освен необикновената си красота, Източните Родопи крият огромни залежи от оловно-цинкови руди, бентонит, перлит, зеолит, азбест, скъпоценни и полускъпоценни минерали и злато.

Местността Дамбалъ (името на турски означава капка) се намира на около 8 км североизточно от Момчилград. До нея се достига по черен път между селата Груево и Летовник. Покритият с широколистна гора връх Дамбалъ се извисява над останалите ниски земни форми. От високите отвесни скали, наречени Герме кая, се стича вода, която се счита за лековита. Поради тази причина мястото е силно посещавано, особено по Гергьовден. В подножието е изградена чешма с няколко чучура.

Климатът в района е континентално-средиземноморски, мек и влажен, с много слънчеви дни в годината. Зимата е сравнително мека – средните температури варират около 0 °С. Лятото е слънчево и горещо, максималните температури достигат до 40 – 45 °С. Най-продължителното слънчево греене в Кърджали се наблюдава през юни, юли и август.

В това китно кътче на страната са запазени ценни естествени находища на вечнозеления тракийски дъб, бял бор, синя хвойна, пърнар. В ландшафта на областта могат да се срещнат някои от най-ценните дървесни и растителни видове, вписани в Червената книга на България.³

Независимо от изобилието от географски, природни и културно-исторически ресурси, степента на изхабяване и замърсяване на природната

---

³ Боев, З. 2006. Първо обобщение на биоразнообразието на Източните Родопи – *Historia naturalis bulgarica*, 17: 108

среда все още е ниска. Регионът се отличава с изключително биологично разнообразие и екологична чистота

2. Туристически ресурси

Идейният проект е съобразен с природните особености на околността. Ниските Източни Родопи, със своята уникална природа и чист въздух, отговарят на всички условия за постигане на пълна почивка и спокойствие. Районът е уникален с благоприятния си топъл климат, природните и антропогенни туристически ресурси, богатото биологично разнообразие, екологичната си чистота, размерите на язовирите Кърджали и Студен кладенец и непосредствената близост до гръцката граница.

Общината се гордее със своята богата на културни ценности история. В региона са открити множество следи от древногръцката и римската култура, останки от крепости, следи от древни селища и гробници. От многообразните туристически ресурси най-голям интерес биха представлявали:

Тракийското светилище в село Татул (на 15 км от Момчилград). То представлява скален масив и пресечена пирамида и датира от 5-6 век пр. Хр. Твърди се, че тук е гробът на легендарния певец Орфей. Безспорно това е един от най-забележителните мегалитни паметници по българските земи. През 2011 г. светилището е избрано за едно от чудесата на България;

Светилищен комплекс Големият и Малкият казан (на 8 км от Момчилград) - причудливи скални образувания, височината на някои от които надвишава 30 м. Могат да се видят трапецовидни ниши, гробница, жертвеници, проходи и др.;

Тракийската крепост край село Лисиците (на 9 км от Момчилград) - датира от IV-I век пр. Хр.;